

УДК 656.073.9

**МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ, ЩО
ЗДІЙСНЮЮТЬ МІЖНАРОДНІ ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ НА
ПРИКЛАДІ ПП «ВМВ – ТРАНС»**

DOI 10.32782/2224-6282/152-4

JEL: F10, F23, L87

**Пшик-Ковальська О. О., к.е.н.,
Змієвський В. П.***Національний університет «Львівська політехніка»*

У статті розгорнуто викладено методи оптимізації витрат підприємств, котрі здійснюють міжнародні вантажні автотранспортні перевезення в сучасних ринкових умовах. Встановлено мету дослідження, його основні завдання та актуальність проблеми, що полягає у значній потребі оптимізації як структури витрат вітчизняних підприємств загалом, так і окремих її елементів. Досліджено склад внутрішніх та зовнішніх факторів середовища функціонування, які впливають на оптимізацію витрат на прикладі приватного підприємства «ВМВ – ТРАНС». Здійснено стислий аналіз структури витрат вітчизняних фірм, що займаються перевезенням вантажу за допомогою автотранспорту. Також проведено аналіз останніх джерел та публікацій, пов'язаних в тій чи іншій мірі з методами оптимізації витрат. Слід зазначити, що до списку досліджуваних методів оптимізації було внесено як добре відомі, так і новаторські. Розглянуто докладно ряд методів оптимізації витрат таких як: «lean thinking» (що означає «ощадливе виробництво»), «таргет - костінг», «кайзен - костінг», Life Cycle Cost, EVA, ABC – аналіз. Охарактеризовано як теоретичні особливості кожного з методів, так і специфіку їх впровадження в діяльність підприємств, зокрема на прикладі вище вказаного суб'єкту господарювання. Зазначено переваги та недоліки імплементації попередньо вказаних методів, а також здійснено їх порівняльний аналіз ефективності. Було виокремлено ряд заходів, щодо покращення витрат для підприємств, що займаються наданням послуг у сфері міжнародних вантажних перевезень та виділено кілька методів, що мають місце саме для досліджуваного підприємства. Сформовано рекомендації по доцільності впровадження кожного з методів з метою підвищення ефективності їх впливу на оптимізаційні процеси фірми. Даний процес супроводжувався врахуванням специфіки міжнародних вантажних транспортних перевезень, адже певні аспекти даної галузі дуже часто не є контрольованими, що призводить до неможливості прогнозування та регулювання певних витрат. Зрештою, на основі цього сформовано підхід вибору вдалого методу для оптимізації витрат підприємств, які здійснюють міжнародні вантажні перевезення.

Ключові слова: оптимізація витрат; метод; загальновиробничі витрати; структура витрат; міжнародні вантажні перевезення

UDC 656.073.9

**METHODS OF OPTIMIZATION OF COSTS OF ENTERPRISES
MAKING INTERNATIONAL FREIGHT TRANSPORTATION ON THE
EXAMPLE OF PE "VMV - TRANS"**

DOI 10.32782/2224-6282/152-4

JEL: F10, F23, L87

**Phsyk-Kovalska O., PhD in Economics,
Zmiievskiy V.***National University «Lviv Polytechnic»*

The methods of cost optimization of enterprises that carry out international freight transport in modern market conditions have been described in the article. The purpose of the research, its main tasks and the urgency of the problem is established, which is a significant need to optimize both the structure of costs of domestic enterprises in general, and its individual elements. The composition of internal and external factors of the operating environment that influences the cost optimization on the example of the private enterprise "VMV - TRANS" is investigated. The cost structure of domestic companies engaged in transportation of goods by means of motor transport is briefly analyzed. Also, recent sources and publications related to cost optimization methods have been analyzed. It should be noted that both well-known and innovative methods have been included in the list of optimization methods under study. A number of cost optimization methods such as lean thinking (meaning "lean manufacturing"), "costing", "kaizen - costing", Life Cycle Cost, EVA, and ABC are analyzed in detail. The theoretical features of each of the methods and the specifics of their implementation in the activity of enterprises are described, in particular, by the example of the above entity. Advantages and disadvantages of implementation of the above-mentioned methods are indicated, as well as their comparative analysis of effectiveness. A number of measures have been identified to improve costs for international freight forwarding companies and several methods have been identified that are specific to the enterprise under study. Recommendations on the effective implementation of each of the methods have been formed in order to increase the effectiveness of their influence on the optimization processes of the firm. This process was accompanied by the specificity of international freight transportations of goods, as certain aspects of the industry are often not controlled, which leads to the impossibility of forecasting and adjusting certain costs. In the end, on this basis the approach of choosing a successful method for optimization of the costs of the enterprises which are engaged in the international freight transportation is formed.

Keywords: cost optimization; method; overhead costs; cost structure; international freight

Актуальність. На сьогоднішній день процес глобалізації інтенсивно інтегрується в усі сфери економічного життя. Відповідно до сучасних економічних процесів стає необхідним розвиток транзитних міжнародних вантажопотоків для вітчизняних компаній. Міжнародні вантажні суттєво відрізняються від внутрішніх не лише в державному регулюванні, але й у структурі витрат, більш масштабному аналізуванні ринку. Структура витрат компаній, що здійснюють міжнародні транспортні вантажні перевезення є важливим предметом дослідження,

адже розуміючи її детально, можна зрозуміти статті витрат, їх кількісні показники, що дає можливість знайти відповідне рішення для формування методів оптимізації витрат відповідних статей у довгостроковому періоді та підвищення прибутковості діяльності.

Міжнародні транспортні перевезення є важливим видом зовнішньоекономічної діяльності. Товар не може бути доставлений з однієї країни до іншої без використання транспортних засобів; при цьому, природно, вартість товару зростає. Нині обсяг міжнародних перевезень такий великий, а транспортні операції настільки складні, що існує необхідність у встановленні єдиних правил і норм витрат у міжнародному транспортуванні. Тому визначення оптимальних методів зменшення витрат, що виникають при транспортуванні є актуальним питанням для дослідження.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій. Сучасні наукові дослідження щодо методів оптимізації витрат на підприємствах та структури витрат мають низку тлумачень. Дослідження структури витрат та методів їх оптимізації знайшло відображення в наукових роботах багатьох вітчизняних і зарубіжних учених, серед яких А. Чандлер, В. Панасюк, А. Юданов, А. Пилипенко, В. Лебедев, А. Тимохов, О. Амосов, С. Архієреєв, Т. Резнікова, А. Захаров, А. Зокін, Е. Гончарова, В. Палій, Н. Єгорова, І. Романенко, О. Турчинов, С. Ніколаєва, А. Бородкін, А. Гальчинський, В. Торопов, В. Петрова, К. Філіппов, Б. Мігалатий, Е. Брігхем, Дж. Шанк та ін. Широке коло завдань і методів їх вирішення, пов'язаних з управлінням витратами на підприємствах, знайшло відображення в наукових роботах багатьох вітчизняних учених, таких як М. Корінько, Г. Тітаренко, Т. Котенко, Л. Коваленко, Л. Ремньова та ін.

Під терміном «оптимізація витрат» Лотиш О. має на увазі один з методів управління витратами, оскільки на основі прийнятих оптимальних рішень щодо витрат в свою чергу приймаються управлінські рішення задля підвищення ефективності виробництва [1].

Московчук А. стверджує, що управління витратами слід здійснювати за допомогою використання економіко – математичних методів і основним завданням в цьому є формування адекватної та ефективної моделі, яка буде спрямована на оптимізацію витрат підприємств, що здійснюють міжнародні вантажні перевезення [2]. Слід зазначити, що у міжнародних вантажних перевезеннях не кожна змінна може бути закладена в економіко-математичну модель, оскільки значна кількість факторів є абсолютно варіативною і діапазон похибки є надто великим. Наприклад, час проведений в черзі для проходження митного контролю, аварії, погодні умови, поломки тягача, неочікувані коливання

на нафтовому та валютному ринках – всі ці фактори містять значну похибку. Отже, при включенні їх у економіко-математичну модель, рівень достовірності зменшується. З іншої сторони, якщо відкинути занадто варіативні змінні, то економіко-математичні моделі дають загальне уявлення про те як той чи інший елемент витрат змінюватиметься внаслідок зміни залежних факторів. Наприклад, як зміниться собівартість вантажного перевезення при зміні ціни дизпалива на 1.

У науковій праці Біловодської О. вказано, що зростання прибуткової діяльності підприємств в умовах макроекономічної нестабільності та зниження платоспроможного попиту може бути забезпечено на підставі оптимізації витрат [3]. У випадку українських підприємств, що займаються міжнародними вантажними перевезеннями, орієнтуючись на європейський ринок, у вітчизняних підприємств по замовчуванню існує конкурентна перевага стосовно собівартості надання послуг в даному секторі. Це пов'язано з дешевшою робочою силою, значно нижчим рівнем постійних витрат та сумарної сплати податків. Наша податкова система є більш гнучкою для підприємців, ніж та ж система в країнах ЄС. Тому, певна макроекономічна нестабільність позитивно впливає на підприємства, що зорієнтовані на іноземного споживача. Більше того, зниження платоспроможного попиту всередині країні фактично не впливає на рівень реалізації послуг міжнародних вантажних перевезень, а подекуди навіть і сприяє. Наприклад, при падінні курсу гривні відносно євро, попит зі сторони європейських споживачів зростає.

Чубай В. вважає, що оптимальність зумовлюється наявністю різних альтернативних шляхів здійснення тих самих витрат, а Ясінська А. стверджує, що оптимальність полягає у відшуканні альтернативи – здійснювати певні витрати чи ні [3]. Варто зауважити, що при наявності значної кількості альтернативних шляхів здійснення тих чи інших витрат, підприємство є більш гнучким та стійким відносно негативних змін у середовищі функціонування. Наприклад, закупляючи автозапчастини в декількох постачальників створює додаткові стимули останнім конкурувати за споживача різними методами, особливо, якщо підприємство, яке займається перевезеннями, має велику кількість рухомого складу. З іншого боку, якщо зосереджуватися на декількох середніх чи дрібних постачальниках, існує ризик залишитися в певний момент без потрібної кількості автозапчастин. Йдеться про певні суттєві зміни в секторі збуту запчастин для тягачів, що можуть спричинити банкрутство дрібних та середніх фірм. Це у свою чергу призведе до зменшення певної кількості надання послуг. Як наслідок, альтернативним

варіантом є підписання довгострокового контракту з крупним постачальним, який є більш стійким до змін навколишнього середовища, наприклад, з певною програмою лояльності – з кожним роком все нижчі ціни.

Згідно з інформацією від Міністерства інфраструктури України, у 2018 було зареєстровано 12,451 тис., компаній, що перевозять вантажі, здійснюються активну підприємницьку діяльність [4]. Проаналізуємо структуру витрат цього сегменту компаній. Найбільшу питому вагу в загальній структурі витрат складає стаття матеріальних витрат (42,2%) [5], а саме витрати на паливо. Величина такої відсотковій частки пояснюється тим, що за останні 4 роки вітчизняна валюта суттєво впала в ціні на валютному ринку, що спричинило зростання вартості палива. Важливою складовою структури витрат є заробітна плата, що складає 16% [5]; дана стаття витрат потребує оптимізації оскільки відрахування на заробітну плату становить 5,7% [5], проте вона релевантна до змін в вітчизняному законодавстві. На сьогодні в Україні існує суттєве податкове навантаження як на працівника так і на роботодавця, що зменшує стимули створення додаткових робочих місць за підходом «найманий працівник – роботодавець». Ще одним навантаженням на собівартість вантажних перевезень є амортизаційні відрахування (складають 6%) [5], оскільки більшість рухомого складу закуповується вживаним: це призводить до зменшення терміну корисного використання вантажівок, наслідком чого є часті ремонтні роботи і заміна рухомого складу на новий вживаний склад. Причиною цього є надто високі ціни на нову техніку [6].

Не зважаючи на ґрунтовність проведених досліджень щодо ідентифікування та формування оптимальності структури витрат, дане питання залишається відкритим та потребує аналізу сучасних способів досягнення зменшення витрат міжнародних вантажних перевезень.

Метою даної статті є формування методів оптимізації витрат підприємств, що здійснюють міжнародні вантажні перевезення, на прикладі ПП «ВМВ – ТРАНС». До завдань слід віднести: оцінювання заходів оптимізації витрат та їх структуризація, аналіз сучасних релевантних методів зменшення витрат; ідентифікування проблем, з якими можна стикнутися при імплементації таких методів у виробничий процес, формування рекомендацій щодо їх вирішення.

Виклад основних результатів дослідження. Сучасний вітчизняний та міжнародний ринок вантажних перевезень знаходиться в перманентному розвитку та змінах, адже ряд світових процесів та змін релевантний до змін у сфері вантажних перевезень. Тому важливим напрямком для дослідження даного виду підприємств та аналізу ринку

даного виду діяльності є методи оптимізації різного роду витрат. Об'єктом нашого дослідження є підприємства перевізники, що шукають вантажні аби здійснити їх перевезення з України на територію ближньої Європи та інших іноземних країн, а згодом повернення на вітчизняну територію з іноземним вантажем. Огляд літературних джерел [1,3,5] сприяв виокремленню напрямів та методів оптимізації витрат, які є доцільними для підприємств, що займаються міжнародними вантажними перевезеннями, зокрема на прикладі ПП «ВМВ – ТРАНС».

По – перше, це шлях підвищення технічного рівня виробництва, яке забезпечує впровадження нових інноваційних технологій, використання нового сучаснішого обладнання (як і транспортних засобів так і окремих деталей), автоматизації виробничих процесів. По – друге, оптимізація за рахунок організації виробництва і праці шляхом зміни форм і методів праці; удосконалення адміністративного апарату управління, зниження адміністративних та транспортних витрат.

По – третє, удосконалення структури номенклатури та асортименту наданих перевізних та супутніх послуг. По – четверте, використання новітніх енергетичних джерел (енергозберігаючих ресурсів, альтернативних джерел палива, повторне використання сировини, сортування відходів тощо). Наступним методом оптимізації витрат є використання альтернативних методів зниження витрат: розмежування витрат на надання нестандартних послуг перевезення та послуг вищої якості; застосування єдиної системи калькулювання витрат на всіх стадіях життєвого циклу продукту; чітке виділення витрат на управління, підготовку й оновлення процесу надання послуг.

Черговим методом являється зниження витрат на оплату праці на одиницю продукції. Також можна додати до цього скорочення адміністративно–управлінських витрат. Варто зазначити, що ефективним методом оптимізації витрат є розробка оптимальної стратегії технічного розвитку підприємства, що забезпечує раціональний рівень витрат на створення технічного потенціалу підприємства. Слід зауважити, що для ефективної структури витрат варто запровадити ефективні системи внутрішньовиробничих економічних відносин, котрі сприяють економії ресурсів, підвищенню якості продукту.

Наступним важливим методом оптимізації витрат є раціоналізація організаційної структури з ціллю скоротити витрати на управління, підвищення ефективності апарату управління. Необхідним аспектом, який визначає ефективний метод удосконалення системи витрат є управління інвестиціями, а саме обґрунтований вибір інвестиційних проектів для досліджуваних підприємств, запрошення незалежних експертів.

Релевантним інструментом для оптимізації витрат підприємств, що займаються вантажними перевезеннями є застосування технології «lean thinking» (що означає «ощадливе виробництво»), яка полягає у оцінці витрат з точки зору клієнта, його купівельної спроможності та його власного інтересу, бажання та змоги оплатити послугу.

Доцільно зауважити, що, окремі методи оптимізації будуть спрямовані лише на конкретні складові виробництва, але це не гарантує цілковитого вирішення, тому варто використовувати дані програми в комплексі, системно. При чому, ці дії можуть застосовуватися в різні часові проміжки і мати диференційовані пролонгації.

Значне зниження витрат виробництва досягається в результаті застосування прогресивних сучасних методів організації праці. Один із таких методів - розробка системи організації праці під назвою («точно в строк»). Її цінність та ефективність полягає в тому, що система зменшує витрати виробництва за рахунок своєчасного постачання ресурсів. Послуги вантажних перевезень надаються у визначене місце, у потрібний час і у необхідній кількості. До переваг такого методу можна віднести:

- зменшення термінів кінцевої продукту(послуги);
- вища продуктивність;
- покращений контроль якості;
- більш рівномірний графік виробництва.

Недоліками цього методу можна вважати:

- залежність від постачальників;
- складність забезпечення необхідної узгодженості між стадіями виробництва.

Даний метод оптимізації можна застосовувати для ПП «ВМВ - ТРАНС» при відмінній налагодженій системі роботи з постачальниками, проте великим ризиком є державне регулювання різних країн щодо митного регулювання і проходження митного контролю, що є нестабільною та неконтрольованою змінною в досліджуваному секторі підприємництва. Тому для впровадження такого методу для обраного підприємства варто здійснити моніторинг та аналіз своїх постачальників, обрати найбезпечніших; а також рекомендацією для ефективного застосування методу “Just-in-time” варто детальніше вивчити митне законодавство країн – партнерів та споживачів і враховувати всі законодавчі нюанси при формуванні дедлайнів, тоді мінімізуються ризики невиконання «точно в строк» [7].

Не менш важливим методом оптимізації витрат для підприємства, яке здійснює міжнародні вантажні перевезення ПП «ВМВ – ТРАНС» є таргет - костінг (в перекладі з англійської означає «цільова вартість»). Цей метод полягає в зниженні собівартості продукції під час його

виробничого циклу за рахунок використання виробничих, наукових досліджень та розробок. Таргет–костинг передбачає визначення собівартості виробу або послуги виходячи з попередньо встановленої ціни реалізації. До переваг методу для ПП «ВМВ - ТРАНС» можна віднести:

- визначення цільових витрат для нових послуг або продуктів;
- контроль витрат на стадії розробки продукції.

До недоліків вищезазначеного методу можна зазначити:

• для цільового зниження витрат можуть знадобитися великий обсяг часу та значні інвестиції.

• технічні можливості ПП «ВМВ – ТРАНС» можуть не дозволити собі знизити собівартість продукції до заданого методом рівня.

Такий метод можна застосовувати в довгостроковій перспективі, адже він потребує маркетингових та аналітичних досліджень ринку як національного так і міжнародного, щоб зрозуміти чи є економічно вигідним зниження собівартості на тих ринках, де здійснює свою діяльність ПП «ВМВ - ТРАНС»; також важливі аналітичні дослідження стосовно нових наукових технологічних розробок, які матимуть місце саме для підприємств, які здійснюють міжнародні вантажні перевезення (наприклад, розробки щодо зменшення використання пального і шкідливих викидів, зростання технічного служіння транспортних засобів і їх окремих найбільш зношуваних деталей; дослідження щодо альтернативних джерел пального, тощо). На такий метод потрібні вкладення в довгостроковому періоді [8].

Схожий за своєю назвою, але відмінний за своїм змістом метод оптимізації витрат – метод «кайзен - костинг»: полягає у досягненні цільової собівартості за рахунок вдосконалення якості процесів на всьому підприємстві за участі усіх його працівників, що в свою чергу дає можливість скоротити непродуктивні витрати. Найбільшою перевагою такого методу є те, що «кайзен – костинг» він стабілізує витрати до перманентного зменшення та утримання їх на заданому підприємством рівні, що свідчить про їх ефективний розподіл. А негативною стороною такого методу є те, що він вимагає високої мотивації працівників і сталої та високої корпоративної культури, яка підтримує цілковиту залученість персоналу безпосередньо в діяльність підприємства. Також недоліком є вимога додаткової мотивації працівників підприємства, зокрема «ВМВ - ТРАНС» та залученні додаткового персоналу, а це зайві витрати.

Слід зауважити, що рекомендацією для покращення застосування такого методу на ПП «ВМВ – ТРАНС» є здійснення додаткових навчань та проведення корпоративних заходів, які релевантні з сферою діяльності компанії та формування і обґрунтування і обґрунтування цінностей компанії,

її місії і цілей. Це потрібно для того, щоб працівники мали чітке усвідомлення, що вони є невід'ємною складовою компанії, вони несуть її ціль і місію крізь свою відповідну трудову діяльність та розділяють свої особисті цінності з цінностями компанії. Затребуваність і потрібність для працівника є важливим моральним мотиватором, що в свою чергу безпосередньо впливатиме на оптимізацію собівартості продукції. Правда слід вкласти певні кошти, задля проведення таких заходів і навчань, проте майбутні очікуванні зміни покривають і збалансують усі витрати [9-11].

Важливим для нашої країни та національного ринку методом є LLC (Life Cycle Cost). Унікальність цього методу полягає в розрахунку витрат за етапами життєвого циклу продукції: планові витрати визначаються на кожній стадії життєвого циклу продукту. І саме цей метод дозволяє передбачити і врахувати вплив інфляції через дисконтування грошових потоків у прийнятті подальших рішень. До плюсів такого методу оптимізації витрат для ПП «ВМВ – ТРАНС» можна віднести: отримання в довгостроковому періоді оцінку здійснених витрат і їх покриття відповідними доходами; забезпечення точного прогнозу усіх витрат та співставлення отриманого доходу та витрат щодо виробництва в цілому; забезпечення стратегічного бачення структури витрат і співставлення її зі структурою доходів. Недоліками такого методу періодизації фінансових результатів є невизначеність в обліку накладних витрат; ймовірність витрат на отримання значного обсягу додаткової інформації. Проте для «ВМВ – ТРАНС» цей метод є ефективним за рахунок можливості спрогнозувати свої витрати за можливої інфляції особливо в умовах нестабільної і напруженої економічної ситуації в країні, і для того щоб в майбутньому уникнути непотрібних витрат. Рекомендацією для вдосконалення такого методу для досліджуваного підприємства є ефективний збір та аналіз інформації з застосуванням мінімум витрат, формування прогнозованих планових результатів та максимальний ймовірний розрахунок на періоди. Це сприятиме зменшенню витрат, або ж забезпечить створення доходу, який покриє майбутні витрати в достатньому розмірі за рахунок удосконалення наданих вантажних послуг в майбутньому з врахуванням усіх прогнозованих змін [8].

Шлях функціонально – вартісного аналізу є ефективним за рахунок того, що це комплексний системний аналіз діяльності підприємства і його всіх складових (маркетингових, технічних та технологічних, фінансових, збутових відділів, управлінських функцій), а також оцінка ефективності використання витрат на реалізацію кожної з цих функцій з метою виявлення нераціональних, неефективних витрат, існуючих внутрішніх

резервів і розробки програм збільшення ефективності діяльності та зростання прибутковості підприємства.

До переваг вищезазначеного методу належать:

- чітке розуміння функцій, за рахунок котрих ПП «ВМВ - ТРАНС» вдасться приділити більше уваги підвищенню ефективності високовартісних операцій;

- чітке вивчення вартості продукції підприємства, що дозволяє приймати стратегічні рішення щодо призначення цін на цю продукцію.

Мінуси такого методу наступні:

- занадто деталізована модель, яка матиме складнощі в перманентному підтриманні;

- недооцінка етапу збирання відомостей про джерела даних за функціями;

- пролонгований період здійснення методу може бути неактуальним в постійно змінених часових точках, адже процес діяльності несе безперервний прогрес

- недооцінена ефективність методу невмотивованим оперативним керівництвом.

Рекомендаціями для ефективного впровадження такого методу існує в наступному: здійснювати такий комплексний аналіз частіше, але в менших обсягах, тоді інформація буде актуальною і прикладною для підприємства загалом і прогресивно та позитивно впливатиме на оптимізацію витрат на досліджуваному підприємстві. А оскільки ринок міжнародних перевезень релевантний до політичної та економічної ситуації світу, то такі комплексні аналізи слід здійснювати не в час загострення, а в більш перманентний стан. Також варто додати додаткову мотивацію оперативному керівництву, які недооцінюють такий аналіз за рахунок попередньо зазначених навчань мотивації та пов'язування цінностей компанії «ВМВ – ТРАНС» з особистісними цінностями працівників [7].

Одним з новаторських методів оптимізації витрат для ПП «ВМВ – ТРАНС» є метод EVA (Economic Value Added) - це метод економічної доданої вартості, полягає у прив'язці створення вартості до певної групи або груп працівників чи підрозділів і таким чином формувати критерій для диференціювання винагороди працівникам за пророблену роботу. Все це ефективно впливає на структуру виплат на заробітну плату і оптимізує механізм їх виплат. Особливо важливо це на досліджуваному підприємстві, адже технічний та водійський персонал є важливими фігурами у формуванні вартості послуги, і якість та результат їх роботи може оптимізувати собівартість продукції і заодно витрати підприємства загалом. Рекомендацією для ефективного використання такого методу є

проведення моральної та матеріальної мотивації працівників відповідних підрозділів, що в свою чергу підніме ефективність у разі і забезпечить роботу безперебійної якісної системи.

Крайнім за списком, але не останнім за важливістю методом для оптимізації витрат підприємств, що здійснюють вантажні перевезення, зокрема для ПП «ВМВ – ТРАНС» є ABC – аналіз. Це технологія пояснення та прийняття управлінських рішень щодо цільової локалізації витрат суб'єкта господарювання для потреб моделі управління його прибутком. Ґрунт цього аналізу є поняття «центру витрат», тобто відокремленого функціонального процесу або явища, котрі пов'язані з формуванням однорідної сукупності витрат підприємства. Перевагою такого методу є забезпечення взаємозв'язку отримуваної інформації з процесом формування витрат, а основним недоліком такого шляху оптимізації є необхідність значних змін у системі бухгалтерського обліку та вдосконаленні систем інформаційної підтримки, що в свою чергу, тягне за собою зростання витрат на управління. Рекомендацією для ефективного імплементації такого методу для ПП «ВМВ – ТРАНС» є виділення коштів для вдосконалення систем інформаційної підтримки та вдосконалення системи бухгалтерського обліку з врахуванням майбутніх доходів та оптимізація управлінської системи [7].

Висновки. Методи оптимізації витрат підприємств, що здійснюють вантажні перевезення на прикладі ПП «ВМВ – ТРАНС» - це комплексне перспективне дослідження, що представляє собою сукупність методів для ефективною діяльності підприємств з вдосконаленням структури витрат. Нами було виокремлено ряд заходів, щодо покращення витрат для підприємств, що займаються наданням послуг у сфері міжнародних вантажних перевезень та виділено кілька методів, що мають місце саме для досліджуваного підприємства. Застосування цих методів вказує на перспективи розвитку підприємства та його економічне зростання, оскільки вони враховують специфіку діяльності, особливості економічного стану національного та міжнародних ринків, політичні фактори як в короткостроковому так і пролонгованому періодах. Дане дослідження є особливо актуальним в сучасних умовах, адже сучасна сфера вантажних перевезень на сьогоднішній день знаходиться в постійному розвитку та змінах і відслідкувати та проаналізувати цей процес є важливим для багатьох інших підприємств у різних галузях, адже якісна логістика – запорука ефективного функціонування підприємств як національного так і міжнародного рівнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лотиш О. Я. Економіко-математична модель оптимізації витрат на виробництво продукції підприємницьких структур / О. Я. Лотиш // Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного інституту: Зб. наук. праць. Вип. 4. – Чернівці, – 2003. – С. 317–320.
2. Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2005. – 535 с.
3. Грабовецький Б. Є. Економічне прогнозування і планування: навч. посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2013. – 188 с.
4. База даних міністерства інфраструктури України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mtu.gov.ua/timeline/Vidkriti-dani.html>
5. А. М. Пасічник, / Управління проектами, системний аналіз і логістика. - 2014. - Вип. 14(1). - С. 146-159.
6. Лебідь В.В. Кутирев, К.М. // Управління проектами, системний аналіз і логістика. Науковий журнал: в 2 ч. Ч. 1: Серія: «Технічні науки» – К. : НТУ, 2014. – Вип. 14. – С. 7-11.
7. Цимбалюк Л. Г. Чинники, резерви та шляхи зниження витрат виробництва як осно-ва зменшення ціни товару / Л. Г. Цимбалюк, Н. П. Скригун // Вісн. Бердян. ун-ту менеджменту і бізнесу. – 2011. – № 3 (15). – С. 88–95.
8. Манів З. О. Економіка підприємства : навч. посіб. – 2-ге вид., стереотип. / З. О. Манів, І. М. Луцький. – К. : Знання, 2006. – 580 с.
9. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: ukrstat.gov.ua.
10. Котенко Т. Ю. Аналіз витрат як складова управління на підприємствах будівельної галузі / Т. Ю. Котенко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 6. – С. 118–121.
11. Манів З. О. Економіка підприємства : навч. посіб. – 2-ге вид., стереотип. / З. О. Манів, І. М. Луцький. – К. : Знання, 2006. – 580 с.
12. Кальєніна Н. В. Методи управління витратами, їх переваги та недоліки / Н. В. Кальєніна // Держава та регіони. – 2007. – № 5. – С. 32–35.
13. Качмарик Я. Д. Витрати підприємства та шляхи їх оптимізації / Я. Качмарик, О. Верещинська // Науковий вісн. НЛТУ: зб. науково-техн. пр. – Львів, 2007. – 17.4. – С. 174–177.

REFERENCES:

1. Lotysh, O. Ya. (2003). Economic-mathematical model of cost optimization for production of products of business structures. collection of scientific works, 4, 317-320. [in Ukrainian].
2. Poddierohin, A. M. (2005). Financial management. Kyiv: KNEU [in Ukrainian].
3. Hrabovetskyi, B. Ye. (2013) Economic forecasting and planning. Vinnytsia: Center for Educational Literature. [in Ukrainian].

4. Ministry of Infrastructure of Ukraine database [Electronic resource] - Access mode: <https://mtu.gov.ua/timeline/Vidkriti-dani.html>
5. Pasichnyk, A. M. (2014). Project management, system analysis and logistics. Scientific Periodicals of Ukraine. 14(1), 146-159. [in Ukrainian]
6. Lebid V.V & Kutyriv, K. M. (2014). Project management, system analysis and logistics. Scientific journal, 14(2), 7-11. [in Ukrainian].
7. Tsymbaliuk, L. H. & Skryhun, N. P.(2011). Factors, reserves, and ways to reduce production costs as a basis for reducing commodity prices. Journal of Berdyansk University of Management and Business, 3(15), 88-95. [in Ukrainian].
8. Maniv, Z. O. & Lutskyi, I. M. (2006). Business Economics. Kyiv: Znannia. [in Ukrainian].
9. State Statistics Service of Ukraine [Electronic resource] - Mode of access to the resource: ukrstat.gov.ua. [in Ukrainian].
10. Kotenko, T. Yu. (2010). Cost analysis as a component of management in the construction industry. An efficient economy, 6, 118-121. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.5.152. [in Ukrainian].
11. Kovalenko, L. O. & Remnova, L. M. (2005). Financial management. Zaporizhzhia: Kyiv: Znannia. [in Ukrainian].
12. Kalienina, N. V. (2007). Cost management methods, their advantages and disadvantages. State and regions 5, 42-46. [in Ukrainian].
13. Kachmaryk, Ya. D. & Vereshchynska, O. (2007). Costs of the enterprise and ways of their optimization. Scientific Bulletin. NLTU, 17(4), 174-177. [in Ukrainian].